

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krone, za pol in četrť leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodosli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerho zniža.

Štev. 26.

V Ptuj v nedeljo dne 28. junija 1908.

IX. letnik.

Iz starih časov ...

Pošteni slovenski posestnik, katerega ime je uredništvu znano, nam piše:

„Jaz sem danes že 80 let star in v teh letih izgubi človek veselje do politike in prepira; saj je menda vsa politika samo prepir. Sploh se nisem nikdar veliko za politiko, društva, stranke menil, kajti v času moje mladosti smo kmetje veliko delali pa bolj kod danes živeli. Mislil da marsikateri današnjih kmetov bi rad menjal z življenjem kmeta izza časov tlake. Kajti čeprav nimamo več desetine in tlake, se nam vendar ne godi bolje.“

S ve lase imam, gospod urednik, in že zato mi dovolite par besed. Spominjam se otroških mojih let. Hiša mojih starišev je bila sosedna farovžu. In v farovžu je vladal takrat (pred 70. leti) župnik J. K., star gospod, ki počiva že desetletja pod grudo domače zemlje. Vidite, ta župnik je bil pravi duhovnik. Na političnih shodih ga ni nikdo slišal govoriti, ali kadar je pravil z milim, očetovskim glasom raz prižnice nauke krščanske ljubezni, takrat ni ostalo nobeno oko suho, takrat smo se res čutili kot družina, kot bratje in sestre, katere združuje prava ljubezen. S hojčkajočimi časniki v roki nisem nikdar videl našega župnika, pač pa za plugom in pri delu v gorica. Kolikokrat je prišel naravnost iz njive z blatnimi čevlji k umirajočim, ki so hrepeneli po njegovi tolažbi in z lahkim srcem umrli, ko jim je dal brez mučenja odvzeto. Za testamenti tudi ni letal in od ljudi je vzel le toliko daril, kolikor jih je potreboval za življenje ...

Res, gospod urednik, to je bil pravi krščanski duhovnik. Leta so minula in šel sem po svetu. Videl sem precej dežel in čeprav niso bili

duhovniki povsodi enaki našemu župniku, trudili so se vendar večidel, da vzdržijo dobro spoznavljanje in prijateljstvo med farani. Imel sem celo priliko, da slišim na lastna ušesa nemškega škofa, ki je v cerkvi zaklical, da duhovnik nima s politikom ničesar opraviti.

Ali čez leta sem prišel domu in videl vse drugačne razmere. Dobri, pravi duhovniki so postali redki, — na njih mestih pa so sedeli Vurkelci, Sorkoti, Rabuzeki, Ogrzaki, Svatonci in ednaki gospodje. Po pravici povem, da najprve nisem veroval člankom našega „Stajerca“. Mni ni šlo v glavo, da bi se mogel katoliški duhovnik iz narodnostnega sovraštva tako daleč pozabiti, da iztrga križ iz groba. V glavo mi ni šlo, da bi mogel duhovnik umirajočemu odvzeto braniti, samo zato, ker je revež naročnik kmetijske lista. Nisem mogel razumeti, da bi mislil duhovnik ob smrti posteljati le na denar in da bi milica pokopati ne hotel zaradi denarja. Na, vsega tega nisem mogel verjeti. In mislil sem si: „Stajerc“ si nalsga veliko odgovornost zaradi svojih člankov. Na drugi strani pa mi ni šlo v mojo kmetisko glavo, da po „Stajercu“ napadeni duhovniki ne tožijo. „Stajerc“ je očital enemu duhovniku, da je zahrbtno na ljudi streljal, — pa ni bil tožen. Drugemu je očital čudne stvari z kopajočimi se dekletami, — pa ni bil tožen. Tretjemu je očital, da je očiglnil ljudstvo z lažmi za tisočake, pa ni bil tožen ... Vidite, gospod urednik, to dejstvo mi je delalo preglavice. Zakaj ne tožijo? Izgovor, da nimajo zaupanje v sodnijo, je vendar jalov, ko vendar isti duhovniki tolikokrat vboje kmeta tožarijo ... In prišlo mi je na misel, da mora vendar vse to, kar piše „Stajerc“, res biti ...

Pozneje sem se sam prepričal. In kadar

sedim zdaj v nedeljo za hišo ter prebiram „Stajerca“, takrat prihaja zopet spomin na nekdanjega našega župnika. Kaj bi ta pravi duhovnik rekel, ko bi videl današnje svoje tovariše? Mislil, da bi alekel duhovniško suknjo in se milo zjokal ...

Duhovniki, ne pozabite krščanstva! To vam kliče star mož, ki je sicer samo kmet, ki pa vendar čuti in misli!

Politični pregled.

Politični položaj je kazal v zadnjih tednih prav temne oblake na obzorju. Slo se je za Wahrunda. Visokošolski profesor Wahrund je imel namreč predavanje, v katerem je bilo par klerikalcem neprijaznih besed. To je dalo črnim čukom in sovam vseh jezikov povod, da pričnejo viharni napad na avstrijsko šolstvo. Saj je šola, razširjevalka znanja in izobrazbe, trn v oku klerikalizma, ki zamore vladati edino v temi in neumnosti. V hipu pa, ko so hoteli klerikalci na komando danjškega špiser-kralja dr. Luagerja dobiti šolstvo v svoje kremplje, v tem hipu so stali vsi napredujaki vseh narodov v eni vrsti, da se obranijo tega napada. Klerikalci so zahtevali, da profesor Wahrund sploh ne sme več podučevati. Nahujskali so zgornjoštajerske kmete, da so šli ti reveži s poleni in se pretepavali pod vodstvom razgrajca Hagenerja s študenti. Grozili so, da bodo na Tirolskem s puškami na naprednjake streljali. Ali vse, kar je naprednega, svobodnomiselnega, je stalo trdno. Napredni kmetje so izjavili, da se ne pustijo zlorabljati v klerikalno-politične namene in da ne grejo v ogenj po kostanj za črnih. Študenti pa so proglasili po vseh visokiholah splošni štrajk ... Zdaj je vsa zadeva končana. Profesor Wahrund bo podučeval v

Pri „grobian-birtu“.

III.

Miha je pogledal nekega dne okoli sebe, ako ga tudi vsi poslušajo, popraskal se je po svojih kodrastih lasih in pričel pripovedovati:

„Veste, kaj jo je posestnik Urban že zopet ošpilal? Včeraj je bil potok ob njegovi hiši precej velik, kajti prejšnje dni je deževalo. Ob potoku se je sprehajal učitelj Grilček. Mož je tudi prvak; ako sliši nemško besedico, postane rdeč kot kuhan rak in prične godrnjati kot razjarjeni purman. No, mostu v bližini Urbanovega posestva ni bilo, Grilček bi pa rad na drugi breg prišel. Gleda okoli sebe in premišljuje, ko stopi Urban sam poleg njega. — „Ali bi rad čez potok?“ vpraša posestnik. — „Ja“, odgovori učitelj, „pa ni mostu“. — „To nič ne dè“, reče Urban; „ako ti je prav, nesem te ja čez potok“. — Učitelj se je nekaj časa branil, končno pa je le privolil. Urban si sezuje čevlje; ko je hlače navikal, vzel je Grilčka na rame in stopil v vodo, ki je bila do kolen visoka. Sredi potoka pa se ostavi Urban in pravi: „Ti, Grilček, zdaj pa le hitro zavpij: Heil!“ — Učitelj pravi ves razburjen: „Kaj? Jaz? Jaz naj vpijem ‚heil‘? Jaz? Saj vendar veš, da sem Slovenec, pa Slovenec, pa Slovenec, pa ne vpijem ‚heil‘, pa ne,

ne, ne“. — Hladnokrvno reče posestnik Urban: „Dobro, ako ne zavpiješ ‚heil‘, te pa vržem v vodo“. — Grilček se je branil in branil; ko pa je videl, da bi ga Urban res najraje v vodo vrigel, zašepetal je tih: „Heil, heil“. — „O, to nič ne velja“, pravi Urban, „vpiti moraš, da se kaj sliši“. — In prestrašeni učitelj je pričel kričati na vse pretege: „Heil“, „heil“, „heil“.

Vsi smo se smejali. Radovedno pa sem jaz vprašal: „In potem? Ali ga je nesel na drugi breg potoka?“ — „Ne“, odgovori Miha, „ko je Grilček kakšnih pet minut vpil, vrigel ga je Urban vkljub temu v potok. Ropotal in šimfal je kot vrabec v kaši, pa pomagalo mu ni. Ves jezen in moker je odšel domu“.

Naročil sem si še osminko „ta rdečega“, ko prične pripovedovati žnidar Kum o starih časih, ko so pili vino še tako po ceni kakor danes cukrpekerjev „met“ in se je dobil za stari „zeksar“ lepi zajutrk. „Takrat“, pripovedoval je Kum, „je bil na oglju te ceste meščan in pek Kipfl. Mož je zvečer v dobri tovarišiji rad malo pregloboko v glažek pogledal. Njegova žena pa se je rada malo kregala in mu je marsikatero grenko povedala, kadar je pricapljal domu. Seveda, piskrčke mu ni na glavo metala, kakor delajo to dandanes ženske. No, nekega večera je sedel Kipfl precej dolgo v krčmi. Se

par minut je manjkalo do ene po polnoči, ko je poskušal hišne vrata odpreti. Ključ je imel, ali luknje v ključavnici ni mogel najdeti. Prišel mu je pa „nohtvahter“ Ffi na pomoč. In v tem hipu pride Kipfl nekaj na misel. „Veš kaj“, pravi Ffi, „ko pridem jaz zdaj v sobo in prižgem luč, pa zavpij da je enajsta ura. Potem pa pridi jutri v mojo pekarijo, dobiš lep „evanoger-labl“. In res! Kipfl pride v spalno sobo, užge luč in ženka je že pričela ropotati ter mrmrati nekaj o lumpih, ki ponoči okoli pohajajo. „No“, pravi Kipfl, „saj še ni pozno“. — „Kaj, ni pozno? Eja mora biti vsak čas“. — Ali v tem hipu zavpije doli na cesti „nohtvahter“ Ffi: „Gospe in gospodje, naj povem, enajsta je ravno odbila“. Pomirjena se obrne gospa Kipfl na drugo stran in zaspi. Drugo jutro je Kipfl spal, gospa pa je sedela v pekariji, ko pride Ffi. „No, kaj bode dobrega?“ ga vpraša gospa. Ffi se je malo namuznil in odgovoril: „No, nič hudega, prišel sem po tisti „evanoger-labl“, ki mi ga je gospod obljubil, ker sem ob eni ponoči enajst klical“. Tega pa ne vem, kako je gospa Ffita pogledala ...

Jari je pazno poslušal in kimal z glavo. Mislil je pač: kako lepi so bili stari časi! Danes pa, — no, Bog se usmilil, danes nimamo več tako prijaznih „nohtvahtarjev“ ... Mahlzeit!

(Prihodnji naprej)

jeseni na visoki šoli v Pragi. Za prvi hip je torej črni naval odbit. Seveda, klerikalizem je zmaj, kateremu zraste za vsako odbit deset novih glav. Ali stali bodemo na pozorišču, vsi, ki čutimo napredno. Šla ostani nedotaknjena in časi temnega srednjega veka naj bodo pokopani!

Pr-poved avstrijske veljave. Vlada je izdala odredbo, po kateri je s 1. julijem 1908 prepovedana v trgovskem in obrtniškem prometu raba prejšnje avstrijske veljave (goldinarji in krajcarji) ter se sme odlej računati le s kronami in vinariji. Ker so za prestopke določene kazni, opozarjamo občinstvo na to odredbo (glej tudi inzerat v današnji številki „Štajerca“.)

Starostno zavarovanje. Davno že se je sprožilo ljudsko zahtevanje, da uresniči vlada potrebno splošno zavarovanje za slučaj starosti in invalidnosti. Poslanci raznih strank so zahtevali, da bi se pri temu zavarovanju oziralo tudi na samostojno obrtništvo in na kmetijstvu pripadajoče stanove. Na ministrskih sestankih se je o tej zadevi razpravljalo in prišlo tudi, kakor se poroča iz Dunaja, do zaključka. V jeseni bo vlada državni zbornici tozadevno zakonsko predlogo izročila. Dotična postava bo obigala prisilno zavarovanje za delavstvo, obrtništvo in kmetijstvo.

Retur-kart ne bode več. Južna železnica boče izdajo tur-in retur kart odpraviti. Samoumevno je, da boče s tem svoje dohodke povišati. Gospodje akcionarji na Dunaju imajo pač „premalo“ denarja...

Pivo se podraži. Listi poročajo, da se podraži cena pive sredi prhodnega meseca julija. Zreza pivovarjev je baje sklenila da zviša ceno pive za 2 K, za trgovce za 4 K pri hektolitr. Krčmarji in trgovci seveda ne bodo tega zvišanja plačali, pač pa mi, ki pijemo pivo. Kaj, ko bi se ljudstvu to večno zvišanje enkrat preneumno zdelo in bi ponehalo to kuhano vodo piti?

Dopisi.

Cirkovce na dr. pol. Naš kaplan Melhor Sorko, po milosti božji „slovensko katoliški duhovnik“, kakor se sam naziva, še zmirom sanja o Cirkovskem „Beziertetagi“ in še napada ljudi ter draži, če se bodo prišli kaj v Cirkovce „hajlat“. Na dan Telovega je povsod kakor tukaj navada, da imajo pri procesijah altarje razpostavljene. Takšen altar je pri nas tudi dosedaj stal pri hiši našega načelnika požarne brambo; a glej ga no, iz samega političnega soroštva letos ni smel pri njegovi hiši altar stati! Tudi imamo vsako prvo nedeljo po Telovem pri nas tako zvano žganje. Tudi ta dan smo imeli do sedaj zmerom procesijo, a pri teh dveh duhovnikih naenkrat ni nič potrebno procesije. Na dan „Beziertetagi“ sta si pa naenkrat izmislila: „Oznaniva danes procesijo za dež, da bodava one zmotila“. Zakaj pa sedaj ne oznanita procesije za dež, ki ga je bolj potrebno ko tedaj? Ali menda čakata, da bo barometer padel? Še celo na dan žeganja smo imeli obe tihi sv. maši brez orgljanja; bi se lahko črni plašč obekli, da bi celo črne maše imeli žeganji. Sedaj nočejo duhovniki brez debla plačila nič storiti. Tudi je bila dosedaj navada, da so na belo nedeljo ali pa na Alojzijevo šli otroci k prvemu sv. obhajilu; te nevale sedaj ni treba; naš kaplan kot katehet ima učence, ki so že šole prosti in že zraven starišev in drugih koscev kajoj, pri prvem sv. obhajilu pa se niso bili. Kaj stariši otroke ubo, to otroci znajo. Pretečeno nedeljo je kričal po sv. maši, da smo se že bali, da se mu je zmešalo, nas imel za „šmekovce“, da smo s hudim dahom obsejeni in t. d. Mi te pa vprašamo, s kakšnim duhom si pa bil ti pri velikonočni spovedi obsejen, ko je bila naša mladina pri spovedi? Ti je znano, da so bili fanti pri tebi pri spovedi, si jim odvezo dal in si nisi upal iti potem k sv. obhajilu, ker se niso zanesli, da bi bila tvoja odveza veljavna, ker si govoril v spovedniški reči, ki slišijo v svinjak pa ne v cerkev, ter da so prihodno nedeljo šli v Maribor k spovedi? Zakaj držiš posamezna dekleta po celo uro pri spovednici, da pa star. h ta čas 8 spovedi? Zakaj praviš dekletam, ki se ti spovejo, da nimajo nikakšnega znanja s fanti, tako-le: „Te pač nisi

zdrava!“ Zakaj praviš mladim neiskusnim dekletam: „Ti dekle, kedar imaš svoj... te moraš“ in t. d. V spovednici se govorijo reči, ki bi jih človek imenovati ne smel (dokazov dovolj) in ti kaplan, ali se ne bojiš da bi pravični Bog stegnil svojo vsemogočno roko in udaril takšnega duhovna kakor črva v prahu, kakor se je v etarem veku zgodilo? Ali ni to oskrumba božjega hrama? In ti si upaš s trojim jezikom pred sv. altar? Ti si upaš reči: „Sam katoliški duhovnik“? Duhovnik si ali žali bog samo po imenu! Ali je naš Učenik, ki si ti njegov namestnik, tudi hval tako ponosno s fizičnimi lasmi kakor ti? Če ti mežnar le malo pri oblačenju s plašjem trojo frizuro zmeša, se zato tako razježiš da dalj časa nočeš govoriti z njim (v Melhorch) Le papela si na trojo masleno glavo potrosi in reči: mea culpa, mea maxima culpa, nas pa pri miru pusti, če bočeš da ti ne bomo več takih časti po časopisih skazali. Pa amen!

Farani.

Sv. Ožbald na Dravi. Čprav je naša fara najmanjša v okolici, je vendar drugim naprej. Mi imamo namreč „kaplana“, medtem ko druge fare niso tako srečne. Da bi mišo bral, to pravca pa nima in ravno to bi bilo semterjeto potrebno. Pred kratkem šele je nekega ponedelka zjutraj ob 6. uri k maši zvonilo; na vse strani so ženske gledale, od kje bode „častiti“ prišel. Ali zamaun, kajti ta se je zopet enkrat popoldne v domače pokrajine podal. Člo o vseh faroških dogodkih tako imenitno podučeni „kaplan“ ni vedel za bivališče g. župnika. Tega „kaplana“ se ne more nastaviti, ali cela fara zna čeniti njegovo vplivno delovanje. Dostikrat v kritičnih slučajih se izpelje naročila „kaplanova“, pa tudi proti volji g. župnika. Tako je bilo edino od kaplana odvisno, da se je n. p. pred kratkim pri neki smrti cerkvene „lahure“ rabilo, da se je v Valkinoci korb nastavilo, v katerih so prinašali farani meso in kruh k blagoslovljenju itd. Tudi čez učiteljstvo pričanja „kaplan“ svojo moč kazati. Ako se n. p. šolsko dečo pod nadzorstvom dveh učiteljev k šolski maši pelje in se otroke še primerno postavi, potem pregleda vojskovodno oko „kaplana“ čez množico in en uredi šele končno uvrščenje po lastni volji. „Kaplan“ ima lastno hišo, ali večji čas dneva in menda tudi kakšno nočno urico se nahaja v farožu. Ko se je župnik s „kaplanom“ na javni cesti zabaval in so ga opazovali šolski otroci, obrnil se je proti njim in jim je pokazal „dolgo nos“. Radovedni smo, kakšno službo bode opravljal „kaplan“ pri prihodnji biemi... No ali poznate našega „kaplana“? Ženskega spola je in Treza mu je ime...

Ljutomer. Mi Slovenci včasih trdimo da med nami ni judov. A to ni res! Imamo judov oderhov še odveč. — Jud se navadno peče v trgovino, v Galicijo neki s obrtom. — A mi v Ljutomeru imamo juda bivca. Pa ta ne brije naših brad, nego naše mošnje. — Sam o sebi pravi: „Ich bin ein Goldjüd. — Gold ist mein Herrgott.“ — Kadar dobi gospodar njegov račun, razjoče se staro in mlado v hiši. Nedavno prinesla je celjska „Domovina“ notico, v kateri pravi, da imajo nekateri ljutomerski obrtniki posojila pri Sütmarkbanki v Gradcu. Med njimi bil je imenovan tudi neki Kleinmann in Sterman. Prvi niti v Ljutomeru neekistira, a drugi posojila pri Sütmarkbanki nikoli ni imel. Ako se poslužujejo naši nemški obrtniki svojih denarnih zavodov, jim tega nikdo ne more zameriti. Če pa se poslužuje kristih Slovencev, in zgolj iz dobičkarje — je škandal! Posojilo si je tam najel naš dični možnjobrivce, mali ljut. prvak Grossmann; pa ne Kleinmann ali Sterman. Kaj poročajo k temu kolegi g. dr. Jartela, Hrašovce, Rosina in dr. Opravičnje ga edino dejstvo, da je v istini židovskega pokolenja. Njegov ded bil je pristen žid. O njegovem delovanju pa na prihodnjaj poroča njegov solicitor gosp. Hrabroslav Vrbalj. — Svet bo strmel! Dolej pa molimo: Bog nas čuvaj prvaških advokatov, judov in oderhov!

Od sv. Lovrenca slov. gor. Dvoli tudi meni predragi „Štajerc“, si izbrati nek prostorček v Trojem cenjenem listu. Še se ni par mesecev preteklo, odkar sem doma, pa sem že izkoval v moji kovačnici nek dopis, kateri žali Bog milim da dotičniku, katerega hočem malo obrisati, ne bode kaj všeč. Mogoče bi pa znalo biti, bi

me kateri bralec le vprašal, kde da so bila moja pota. Ali tega tukaj danes ne bom omenil. Samo mimogrede hočem naznaniti, da bi mi ne misli, da bi bil tam kjer pes do kruha ne more, bil sem daleč v tujini ter iskal bolj sreče. Pa ker še žali Bog takrat na svetu nisem bil kadar je Bog ljudem srečo delil, moral sem jo prikrivati apert domu. Saj sem si tudi na mojih raz. h velikokrat izmislil na pregovor ki pravi: Ljubi doma, ker ga ima. Ko sem bil doma me je radovednost mikala poizvedeti po teh in onih ljudeh obojega spola, tako da mi je moj stari prijatelj vse izpovedal, o jednih slabih o drugih dobrih. Najbolj sem ga strmo gledal ko mi je razkladal o nekem dekletu pa imenu M. Toš nekaj doma v Gruncu, zljaj po na vžitkariji v D. agovici. Rja so to našo Meko tri n. sreča skoraj v jednom letu doletele. Prva je bila da nam je mogla pokazati sad svojega telesa. Ta druga pa da je imela dva meseca v Mariboru kaj za storiti namreč hoteli so jej skrajšati prta. Ta tretja pa kaj je vdova še po živem možu. Eto so Vam narede. Zljaj se pa ta narečnica huluje ter se hoče vseh madžev, s katerimi je umazana oprati, ter pravi kaj je vse nedolžna če glih imamo nad stotina dykazov. Tudi dobro poznamo Trojo Rikštovo nedolžnost. Sramota tudi pri Tebi veliko ni. Sam te je ko volki strah. Kaj pa te Moka v G. arnu, toliko vleče, morda ni li nek vaški fant? Ali si že Moka pozabila koliko fantov ti je že cesto skoz igline ušesa pokazalo. Ker ti si silno na slaboj stopinji ti ni potreba tak prezetna b. ti, ter takšnih neumestni govoriti. Pomagaj raje svojemu bratu delati ne pa da se okoli potepaš ter brata tožuješ. Pa mi znamo, da ti po letu sonce škodi po zmi pa mraz. Naj bo za danes dovolj. Ti se pa poboljšaj.

Sv. Lovrenc sl. gor. Hvala ti, ljubi „Štajerc“, za tvoj trud! Hudi so časi in težko si prišlo mo naš vsakdanji kruh. Zategadelj pa je naša razburjenost temrejša, ko vidimo kako nam naši klerikalni voditelji upravljajo naš občinski denar. Naš general in še zmirom obč. predstojnik Horvat je s svojo kompanijo to navado imel, da se pri vsaki priložnosti pili in lumpali. Ako je bilo našo domačo vino že premalo dobro, pa so začeli žajfati kuhano vno, liter za 2 K. Navadno je plačal naš nedolžni Horvat; ta je imel „regimentskaso“ in vzdigoval so ga v doleta nebesa. Mi se ne čudimo, da to lumparijo niso vidli njegovi kimovci. Zato naj bi se celi odbor na odgovornost klical. Grdo in ostudno pa je za izobraženega človeka, kateri je šolan in mora znati, kaj je moje in tvoje, da take lumparije še podpira s tem, da vse zamolči. To sta naša politikični župnik in zagriženi prvaški nadučitelj Farkaš. Ta dva gospoda pokliče naj sodnija na pričanje!

Sv. Trojica v Slov. gor. Predrznost naših klerikalcev od dne do rane, to posebno od časa, kar so si občino Verjano pridobili. Napihujejo se, da se jim trezno misleč človek kar smeja ti mora. Ali malo počakajmo! Žaba se je tudi tako dolgo napanjala, da je počla. Vendar je pa vredno, da si komando te klerikalne kompanije malo natančneje pregledamo. Najprej general Habjančič, po domače Strah. Temu možicu, kateri posebno ob času volitve od hiše do hiše roma, bi zelo svetovali, naj ob času njegovega potovanja tudi gospodarstvo drugih kmetov pregleda in posebno naj se na živinorejo ozra. Mrebit bi si znal veliko prinaučiti. Saj mu ne očitamo, da bi ne imel dosti živali, a za te še do danes na svetovnem sejnu odjemalcev ni. Drugi povsod znani Kukovetz iz Verjan je kar dobra glava. O njega je še veliko za upati, ker ima tisti „Gesetzbuch“, ališ travo rasti in kamenje cveteti. Ali njegovo postopanje je bolj v sramoto tem pajdašem. Ta je kakor postavljen za voditelja, ker v gostijah tako dolgo ostaja, dokler bikovca ne skače ali pa njegova žena za njim ne pride. Mali samo, kar se je v Frišovi trgovini godilo in glava ti ne bode več tako visoko stala! Ostani zelo priden, ker — — No pa na gospoda Zemljica ne smemo pozabiti. Kar ne sliši v klerikalno društvo, pohrusta bi kar najraje. Tako se je zagugal v našega pismo. noša H. watha. Ali njegovo lažljivo obrekovanje mu je precej na drago prišlo in posebej še je moral za odpusčenje prositi. To ohlajenje njegove vroče krvi mu je zelo ugajalo. Sedaj pa

hadeni Perko iz Verjan. Ta fantič je res pre-
mo k sv. Trojici prišel. „Sov. Gospodar“ si
je za dopisalca izbral Pa moti se ako misli
bode ta trojiške farane preobrniti. Že nekaj,
ko se Perka ni bilo takaj, je imel „Gospo-
dar“ svoje dopisalce tukaj in eden iz med njih
je kar z glavo skoz steno hotel. Ustanovil je
drugemu in pridgal, da je za Trojičarje zadnja
ra blizu. Ali kaj? Zadruga je začela pokati,
voditelji so si roke umili in kmetje so morali
mpeljan voz sami iz blata vleči. Marsikateri
met je takrat te voditelje preklinjal, ker so
ga z izbranimi besedami v plačilo zapeljali. Zate-
pdelj pa se še vemo obnašati, da bodo še tak
lepe pridige prišle. Saj so sedaj ti omenjeni
komandanti neko društvo ustanovili. Imenujejo
je „izobraževalno“. Gotovo bodo kmete pa po
gostilnah gospodariti učili. Njihovo gospodarstvo
ja kaže, da so zato izurjeni. Ali ba morebit se
pod varstvom gospoda župnika lažje pije, ker
lenske potem niso tako hude? Ako pa bi, ali
kaj od vas ne mislim, hoteli drugič naše po-
štene moše obrekovati, vam dajemo dober svet:
Vzemite še krtačji štrigel in začnite to delo pri
praškem generalu!

Iz Vranskega. Zadnje nedeljo je bila vese-
lica na Loci; seveda tudi tukaj ni manjkalo
mane „Marijine device“ S tarjovga Jaka ali
Mešičove, ki prav rada obtuje z moškim spol-
lom. V gostilni kjer se je veselica vršila je bila
tudi gđba, pa joj, nobeden fant ni hotel s
Fanikoj plesat; to je bilo hudo za to krasotico;
od jeze bi počla, ko bi se je ne usmili neki
od svoje žene ločeni mož. To je bilo vrtenje brez
konca in kraja. Seveda, če je njen oče cerkv.
ključar, za takšno hčer ni greh, ljudje so kar z
protom kazali na to devico! Jaboljko ne pade
daleč od drevesa, kakoršna je bila mati (sedaj
huda tercijska) takšna je hčer. Ura bija 10.
ponoči in čujem kričanje na poti proti Vranski;
in kdo je bil? Mešičova devica je tako rezga-
tala, kakor mlada žrebica. Bile sta tudi dve
drugi ženi zraven nje, in so jo domov spravli,
pa glej ga vraga: mlada kri, žile tolčejo, kri
vroča, en malo počaka da one dve ženi odideta,
bumf v bližnjo gostilno. Mati jo išče od Poncija
do Pilata, ni jo bilo nikjer; slednjič jo vendar
najde, ko je zunaj dotične gostilne ravno v
metlo piskala. To so Vam Marijine device! Ja
res, ko bi tebe ljubi „Štajerc“ ne bilo, to bi se
godile avinjarije, da bi se svet okužil.

Opazovalec.

Iz Črešnic v konjiškem okraji. (B vsi župnik
Ogrizek zagrižen sovražnik resnice.) V svojem
časniku je dne 18. junija zopet toliko neumno
in bedasto zavijal uradno dokazano resnico, da
je sam ravno to pritrjeval, kar po vsi strasti
zavija in taji! Kako bi vendar knezoškifjstvo
Ogrizeku bilo dovolilo: „veliko drevoja prodati za
popravila pri gospodarstvu“ — kar je očitno
izmišljeno, ker ni nobene posebne poprave bilo,
in ker se le nasprotno zahteva, da se les va-
ruje za poplave ali novo stavbo v slučajih po
kaki ognjeni nesreči. Stari les se pa itak za
domačo kurjavo proti porabi. Zakaj pa je potem
Ogrizek pri najmanjšem popravku toliko prosja-
čil in beračil za pomoč, tudi drugod, da so kmetje
samo dajali, in mu je še po mnenju črez osta-
jalo. S kako predznostjo pa si še Ogrizek upa
trdit, da je on celo iz svojega žepa več sto
kron za popravo priložil? Kedo bi se temu ne
smejal za toliko — peska v oči? Kupil je pač
hišo tisti žlahti, ki mu je vino iz kleti odnašala,
on pa je farmane tatvine vina na prižnici in v
časnikih dolžil! Nadgondar pa je uradno dokazal,
da se je v novejšem času izvanredno veliko
drevos posekalo in Ogrizek se je hotel od same
jeze zgristi, ker ni smel več po svoji lastni moči
drevoja prodajati. Ravnotako so zginjali hrastovi,
ki so poprej mogočno stali. On se baha z 42
orali prelepega drevja, a koliko lepše je še-le
poprej vedno bilo, dokler ni svojeglavni Ogrizek
z jekleno sekuro v Črešnice prisopihal. Ta les bi
bil s časom vedno svetleje postajal, ako se ne
bi bilo Ogrizeku na prste gledalo in bi on od
tamkaj ne izginil; pa Bog je rešil Črešničane
pretečo nesrečo. Ker se ta možek toliko pra-
vičnega, nedolžnega in svetlega repinči, od drug h
pa se ne sramuje zahtevati, da bi mu poštenje
poravnali, se omenijo tri znamenite reči: Če je
Ogrizek toliko vester kakor se kaže, zakaj pa
ni počakal na dekanovo povelje, da bi račun

položil, ampak je zbežal kot boječa zver, da so
ga morali posneje od D amelj nazaj tirjati in
siliti, da je svojo dolžnost storil, pa s kakšno
težavo; vse drugo se zamolči! — Zakaj si pa
na devet navedenih pik od 10. maja v tem listu
ne upa in ne more pri vsi stroji brezobzirni zvi-
jači zviti in tajiti? Najbolj čudno in očitno
pa je to, da Ogrizek na dopis od 24. maja v
„Štajercu“ kar besede ne črne! Dotični nemški
kupec v Celji išče sedaj svojo pravico ali pa
denar nazaj! Tri leta so minula, odkar je za
kso zemlje 210 kron položil, a še nima vinarja
dobičak od tega, ker si ne upa poprej tam traja
naediti, dokler nima kupčijske listine v rokah.
Radovedni smo, kako da bo zdaj zviti, žegnani
rog zavil, druge pa varizni! Pri vsem tem ostane,
Ogrizek pa naj po farizejski zvija, obrača, taji
in laže, kolikor hoče, nič mu ne pomaga, če se
tudi stokrat na glavo postavi. Najnesramnejše
in najbolj fariz jsko ostudno djanje pa dokazuje
to človeče, katero drugega brez konca in kraja
ustno in pismeno po časopisih razširja, da je po
eni strani umobolen a po drugi strani pa je
ravno istega zopet tožil, deloma sam, deloma
silit, priganjal in napeljeval druge, da bi ga
tožili kot „znorelega, umobolnega“ ter ga razun
že ob službo in kruh, tudi še ob malo pokojnino
spravili! A še ostudnejša je peklenška trdi-
tev, da je ravno tisti „umobolni“ kot čarovnik
leta 1903 iz maščevanja in s hudičem
v zvezi „točo narejal“!! ter jo po Črešniških
vinogradih iz hudobije usipal, kar so vsi babje-
verni verjeli. A to se je tudi po časnikih dne
16. oktobra in 6. novembra 1903 pisalo in
bralo, da se tisti „umobolni“ s pomočjo hudiča
„Črešničanom z nesrečami grozi“ ter se nad
točo posmehuje!! — Časniki so shranjeni in
spricajo djanje tistega preljubnega in pre-
pravičnega svetnika Franc Ogrizeka, sedaj žup-
nika v Dramljah. Ako vse to nedolžnemu Ogriz-
ku še ne zadostuje, pride vsaki stavek iz te-
danjih njegovih obrekovalnih in lažnivih dopisov
v slovenske in nemške časopise na svetlo. Ni
res, da bi prenapeti, trmoglavi duhovnik vso
pravico imel. Ni čudo, da so se Ogrizeku poprej
vsi sosedni mirni, pravcoljubni, po poklicu ži-
veči gg. tovariši smejali in se z njim norčevali,
pa tudi sedaj v celjskem okraji menda ne bo
veliko drugače.

Dobje pri Planini. Vsakemu tukaj je znano,
da je „Štajerc“ pisal o župniku Vurkelcu, o
kramarju Toncu in o Maliki. Zdaj pa piše
„Fihpos“ ali kakor mu tudi pravijo „Slov. Gospo-
dar“, da je „Štajerc“ pisal o smetišču, da „Šta-
jerčev“ dopisnik brska po smetišču S tem pra-
vijo ti ljudje, da so oni smetišče. Torej Vurkelc,
Malika in Tonček so dobjansko smetišče in
smetje na njem, tako so sami spoznali. Ja, če
je vam tako prav, mi tudi nimamo nič proti
temu. Zdaj pa tudi vemo zakaj niso nič vredne
tiste reči, ki pridejo od teh ljudi. „Slov. Gospo-
dar“ ki ga piše in urejuje poslanec Korošec, ki
je bil zaradi laži in obrekovanja že zaprt, ta
list je imel letos že deset tožb zaradi samih
lumparij in je moral s Korošcem vred prositi
za odpuščanje in plačati stroške. Zdaj pa ima
ednajo tožbo na vratu in urednik bo ričet
jedel in plačeval, da bo veselje. In tak list pa
priporočajo duhovniki svojim bravcem, tisti
duhovniki, ki bi morali učiti ljudi resnice, po-
štenja in pravice. Sramota! Vurkelc in Tonček
sta pa dopienika tega lista. Tonček je tudi tožil
tukaj 2 gostilničarja zaradi króme. Ker pa Tonček
zelo rad toži (nautil se je od Vurkelca) in v
tožbah neresnico piše, zato je tudi zdaj dobil
dolg nos kakor navadno. Mi pa bomo gledali,
da bo ta bahati kramar, ki svojo kramo v kóšu
skupaj zoi, pošteno kaznovan. Kdor drugemu
jamo koplje, sam v njo pade. Vurkelc pa fehtanja
ne more pustiti. Zdaj celo otroke v šoli cigani
za krajcarje, ki jih potem pošilja zamorcem v
Afriko. Lani je poslal 100 K. Da pa ima v
Dobjem polno ubog h lačnih zamorcov, tega ne
vidi; še denar iz njih preša, da ga tujcem po-
šilja. To je krščanska usmiljenost!

Iz Črne na Koroškem. Spoštovani g. urednik!

Jaz Vam naznamim, da je zdaj v predzadnji šte-
vilki „Štajerca“ dne 14. junija bil med drugimi
tudi dopis iz Črne (Koroško); valed tega dopisa
zdaj mene prav po lopovsko napadajo omenjeni
fantalini in me smerjajo, češ da sem jaz tisto

napravil, kar pa vendar morem reči in slavno
uredništvo, da jaz nisem v nobeni zvezi s tistim
dopisom. Zraven tega pa tudi omenim, da dopis-
nik vendar tudi ni lažnik, kajti vsak pameten
in trezen človek v tej fari, ki le kolikaj pozna
razmere in okolščine v tem kraju, se je o reani-
čnosti tega dopisa sam prepričal. Resnica je, da
naši klerikalni črnuhi že bolj verujejo tistim
klerikalnim „igram“, kakor pa pravemu Kristu-
sovem nauku. Resnica je, da je bil cerkveni
stenski zvonec posojen Globaškim igralcem in
je bil tri tedne tam v gostilni pri Geršaku in
je bil še-le na praznik, presv. Trojice v cerkev
prenešen, ko jih je že Vaš cenjeni list na to
opozoril. Torej to naj utaji, kdor more. Kakor
pa se meni dozdeva moram reči, da tukajšnji
klerikalci pač niso še vajeni vaših krtač, ker
vsakokrat strašno zatulijo, kadar jih primeš ne-
koliko za ušesa. Če pa na rep stopiš, zavoli;
ravno tako ti ljudje. Resnica v oči bode. Kle-
rikalci pa porabijo vsako priliko in sredstvo, da
svojega bližnega obdelujejo in paujejo z raznimi
priimki; meni pravijo, da sem Vasega lista
„agent“, kar pa nisem. Resnica je pa: akoravno
nism Váš naročnik, sem vendar tudi z Vami
naprednega mišljenja in čitam vsako številko
„Štajerca“, kar mi nihče ne sme in ne more
ubraniti. Torej lepo Vas prosim gosp. urednik,
naznanite to v prihodnem „Štajercu“, da jaz
nisem v kakšni zvezi s tem dopisom, da bom
imel mir. B'agovolite pa tudi našim črnskim
ljudem v obraz povedat, da to ni resnica, da
bi uredništvo „Štajerca“ nepodpisana pisma od
raznih dopisnikov sprejemalo, o čemur je vsak
pameten človek prepričan. Spoštovanjem Jožef
Förstner, mali hiš. pos. in rudar. Opomba
uredništva: Prvič potrjujemo, da g. Jožef
Förstner ni v nobeni zvezi z omenjenim dopi-
som. Drugič pa povemo nahajkanim klerikalnim
fantalinom, da naj dajo miru, kajti drugače
bodemo druge strune navili. Komur „Štajerc“
ne ugaja, temu ga ni treba čitati. Ali naši pri-
jatelji imajo pravico, čitati vse, kar se jim zdi
in kar je postavno dovoljenega. Toliko za danes!

Selo nad Borovljami. Že dolgo nisi čul,
dragi „Štajerc, kakega poročila iz Sel, čeravno
Te čita precej naprednjakov prav z veseljem.
Namenil sem se opisati nekoliko jezik in modrost
Selekih klerikalcev. Če ustopiš v Selsko krčmo,
udario ti čudno nerazumljive besede na uho;
oziraš se in misliš, kje da si; zdi se ti, kot da
bi bil daleč doli ob kranjsko-hrvaški meji. Pa
motiš se, na koroški domači zemlji si! Ta čudni
jezik ni pač naš materni jezik, saj nismo mi
kje na Kranjskem rojeni. Čudno se mi zdi, kako
so se ti moše takega jezika naučili. Mogoče
slišijo ob viharni noči odmev črez visoko Kóšuto
iz blažene Kranjske. Pa ozirno se dalje! Ti modri
gospodi menijo se nekoč, kaj bi naslikali na
šolsko poslopje; „lindverna“ ne, naslikali bome
slovensko trobojnico; oj bistra glava „ta ima
knof“, in res so naslikali to zelo, zelo potrebno
stvar na šolsko zidovje, katero smo tudi mi s
svojim denarjem sezidali. Pa ti modrijani vendar
niso pomislili nekaj, namreč to, da je v Selah
tudi nemški razred ravno v tem poslopiju. Oj
smola! Jaz mislim, da pač pride glas, da boje
prišli ti klerikalci za metljo in pomedli to stvar
raz šolskega poslopja. Vprašam tebe „Štajerc“,
kaj bi napravil Ti s temi pajdaši? Mislim da bi
jih zaznamoval na glavi s tako lepo slovensko
trobojnico!

Radeše. Dragi „Štajerc“! Gotovo ti je znano,
da smo imeli tukaj „Pevsko in tamburaško
društvo“, na čelu gosp. A. T. Ko smo spoznali
lisjaka, smo odstopili vsi od društva ter pustili
našega prečastitega črnuha, iz pristržanimi pe-
ruti na svojem stolčku. Od istega časa uživam
smo pa zaželjeni mir. Ko je pa postal naš bivši
načelnik, po Božji in njegovih sorodnikov milosti
posestnik, vzrasle so mu zopet pristržene pe-
ruti in greben, in začel je naš Lojzek zopet
rogoviliti in nas komandirati, nas skušene po-
sestnike učiti gospodariti, vživljati stara društva
ter ustanavljati nova, kakor „izobraževalno“ im
„Marijino društvo“, i. t. d. Lojze kar tako na-
prej, pa ne bode nikdar več take suše na Ra-
dešah, kakor je letos. Mi napredni Radišani, bi
ti pa prijateljsko svetovali, ako ti je dragi mir
na srcu, kakor ga ljubimo mi, nas pusti, sedaj
in vedno v miru, ter nas ne nadleguj s ta-
kimi budalostmi. Dalje pa tudi odločno zahte-

vamo, da pustiš našega vrlega, ter vsem faranom priljubljenega cerkovnika in organista, popolnoma v miru, ter da mu ne odjedaš tiste službe, katero že opravlja leta dolgo, v popolno našo zadovoljnost. Mi tega nikdar ne pripustimo, da bi se nam kdo iz skodoželosti vailjal, ter odjedal drugemu, kar že uživa leta dolgo. Toliko za sedaj. Več faranov.

Merbeck na Nemškem. Dragi „Štajerci“! Imam ti eno novico naznaniti, ki se prav redko trofi. To je bilo v noči od 5. na 6. ko so prinesli nekega mrtvega človeka v trugi h pokopališču v Merbeck. 6. t. ob 11. pri so to skrivnost našli in so naznanili orožniku in policiji in sta prišla pogledat, kaj je to in rekla, tega se mora pokopati. Tako se je ta človek pokopal brez duhovnika. Tukaj se razvdi: če bi bilo dosti denarja, bi bilo drugače, pa je bil delavec. Zdaj je vse tiho, se nič ne govori in listi nič ne poročajo o tem. I. S.

Boj za sv. Lenart.

Solsko vodstvo pri sv. Lenartu v Slov. gor. nam je poslalo sledeči uradni popravek: „Stev. 108.

Slavnemu uredništvu „Štajerca“ v Ptuj.

Sklicaje se na § 19. tis. zak. prosi podpisani, slavno uredništvo blagovoli sprejeti sledeči popravek članka, objavljenega v „Štajercu“ z dne 31. maja t. l. glede učiteljstva v St. Lenartu.

1. Na petrazredni ljudski šoli v St. Lenartu se glede pouka nemškega jezika natančno postopa po odloku vis. c. kr. dež. šolskega sveta, objavljenega po okr. šolskem svetu v St. Lenartu dne 30. avgusta 1908 št. 500, ki predpisuje sledeče:

I. razred: učni jezik slovenski, pri nazornem pouku se imajo razni predmeti in njih svojstva imenovati slovenski in nemški. II. razred: nemščine 3 ure na teden. III. razred: nemščine 4 ure na teden. IV. razred: nemščine 5 ur na teden, ponavljanje v računanju in realnih predmetih v nemškem jeziku. V. razred: učni jezik samo nemški, slovenščine 3 ure na teden. V vseh razredih se imajo vaditi pesmi slovenskega in nemškega besedila; povelje pri telovadbi je nemško. Da se učiteljstvo drži imenovanega odloka, pričajo zapisniki inšpekcijskih konferenc.

2. Učiteljstvo ni pribilo vabila na protestni shod, tudi ni „pustil načelnik itega doli strgati“, ampak odstranil ga je podpisani sam.

J. Kopic, nadučitelj.

Novice.

Naročnikom na Ogrskem in Hrvaškem naznanjamo, da smo morali naročnino na letno K 450 zvišati. Kakor znano, nam je odtegnil sin veleizdajalca, današnji minister in prijatelj lumpa Polony ter drugih madžaronskih cigancov Košut poštini debit. Ni mu bilo prav, da smo pisali reanico o roparski politiki na Ogrskem. Bal se je, da bi Slovencem na Ogrskem oči odprli. Zato moramo zdaj list v kuverti zaprto pošiljati in se valed tega troški povišajo. Upamo, da bodo vsi naši prijatelji na Ogrskem radi doplačali to malo svoto. Pisali pa bomo i za naprej proti Košutovi strahovladi in proti osleparjenju gospodarskih naših interesov. Eljen Košut!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Otresti se hočejo prvaki svojih tatov in zato napravijo zdaj iz vsacega prvaškega lumpa „Štajercijanca“. To je seveda enostavno, čeprav ni pošteno. List dr. Jurtela ni vreden, da bi se z njim pečali. Ali dokazati hočemo le na enem slučaju, kako lažnivo cunjio krije dr. Jurtela s svojim imenom. V zadnji številki piše ta cunjia, da je dobival tatinski župan v Polančih pod naslovom „občinski urad v Polančih“ naš list, da je Kovačič naš naročnik in da je bil „Štajerc“ plačan s poverjenim denarjem. Vse to je lopovska laž! Občinski urad v Polančih je dobival svoj čas naš list in nam je še danes 650 K dolžan. Črtali smo ga že 19. lanskega leta iz naročniške knjige. Znano pa je, da je bil Kovačič klerikalni prvak. Mi se takih ljudi otrezamo, za prve je pa menda vse dobro. Jurtela je lahko ponosen na to in na svoj obrekovalni list!

Iz Ptuja se nam piše: Naš mestni živinozdravnik g. Kurzidim je zbolel in ni mogel 8 dni iz postelje, ker si je nogo težko ranil. Ta čas se je vidilo, kako potrebno bi bilo, da se nastavi dva živinozdravnika (Bezirks Tierärzte) za ptujski okraj. Ljudje katerim je živina zbolela so prišli k mestnemu živinozdravniku pomočiškat, ta pajbeli bolan in ni mogel ljudem ustreči, g. Irana pa ni bilo doma, ker ima za celi okraj veliko posla. Kam pa zdaj, ker ni pomoči? Živina mora brez pomoči poginiti!!! in kmet ima veliko škodo. Ker je vse to velikega pomena, prosimo okrajni zastop, naj napravi potrebna pota, da se nastavi še drugi živinozdravnik za naš okraj. G. Kurzidimu pa želimo, da kmalu okreva in da nam bode zopet v nesrečah pomoč.

Veteransko društvo na Ptujski gori bode imelo to nedeljo blagoslovljenje svoje zastave. Kurnica je velečastita gospa Ornig, soproga ptujskega župana, protektor pa gospod grof Attems. Upamo, da se bode izvršila slavnost, h kateri pridejo tudi druga veteranska društva, brez nerada in razdora. Upamo pa posebno, da se slavnost od nobene strani ne bode izrabljala v politične namene.

Velika tombola v Ptuj, ki jo je priredila mestna občina ob priliki cesarjeve 60 letnice zadnjo nedeljo v mestnem parku, je imenitno uspela. Obiskovana je bila izborna in posebno nas veseli, da je došlo tudi veliko kmetov iz okolice, vrlih naših pristašev. Igrali sta dve godbi; popoldne so zabavali dečki s svojo muziko občinstvo. Pravo veselje je bilo gledati te palčke v štajerskih oblekah, ki so tako pridno trobili in bobnali. Mestni park sam je bil lepo okinčan. Ljudstvo je prihajalo v celih trumah; vsi stanovi so bili zastopani. Službo redarjev so opravljali člani prostovoljne požarne brambе. Pri tomboli sami je vlekla številke ljubka hčerka našega župana, gđ. Mici Ornig Dobitki so bili res lepi. Glavno „tombolo“ je zadela neka dekla. Po tomboli se je pričela zabava. Srčala je itak znana, izvrstna mestna godba in sodelovalo je tudi možko pevsko društvo. Povsod je bilo veselje in zabava! Sele po polnoči se je poleglo vrvanje. Glavna zasluga cele zabave gre pač dr. pl. Plachkemu. Ali tudi drugi člani odbora, gž župana Ornig in Steudte, dr. Glas, Krieschan, Böhm, Raip, Jettmar, Strohmaier, Pirich, Fürtner, Kasimir in Wagner so se pošteno trudili. Vse, to lahko trdimo, je bilo zadovoljno s to veselico, katere čisti dobiček gre v dobrodelne namene.

Stoletnico celjske gimnazije so praznovali 20. t. m. Kakor znano, so si izprosil Celjani leta 1808 od cesarja Franc I. „latinsko šolo“, ki je potem tekom 100 let tako uspešno delovala. Veliki moške so izšli iz tega zavoda, med njimi tudi imenitni pesnik J. G. Seidl. Leta 1894 so napadli prvaki gimnazije in hoteli izbaciti iz nje nemški poduk. Posrečilo se jim ni. Zato se i zdaj jezijo in se tudi slavnosti stoletnice niso udeležili. Mi pa pravimo: Dal Bog, da bi ta potrebni učni zavod še nadalje živel, cvetel in napredoval!

Lovrenški župan Horvat se doslej še ni gnil, da bi odstopil od tistih poslov, katere nima več pravice opravljati. Mož, ki ima umazane roke, bode moral valed tega še marsikatero grenko požreti. Pričeli bomo objavljati vse material, ki ga imamo o njemu. Sicer pa so ljudje itak vsi mnenja, da je prava sramota za občino in tudi za veteransko društvo, da jima ta človek načeljuje. Veterani moža itak ne marajo več, ker niti komandirati ne zna, kakor se je pri zadnji procesiji videlo. Torej še enkrat z lepim: Horvat, proč, izgini, odstopil! Pri sv. Jurju ob Pesnici je občinski odbor, ker je zaslužni in nepozabni župan gospod J. Kammerer umrl, izvolil za predstojnika gospoda Jožef Wresnerja, za prvega občinskega svetovalca pa gospoda Mihael Hladeja. Oba izvoljenca sta pametna gospodarja in vrla, napredna moža, na katera se občina lahko zanese. Zato smo Šentjurčani izvolitve tudi prav veseli.

Obesil se je konduktor Alojz Stanek v Mariboru. Bil je baje v zadnjem času preveč pijači undan in se je bal odpusta.

Izpred sodnije. Celjako šparkaso ogoljufal je čevljar R. Robnik za 200 K. Sedel bode 2 meseca v težki ječi. — Ker so napadli sodnjakega slugo Jos. Dolinscheka iz Ptuja, ko je

prišel rubiti, so bili obsojeni 24 letni posestnikov sin Anton Mahovič v Jiršovcih na 6, njegov oče na 3 mesece ječe, njegova žena na 1 teden in 16 letna hči na 2 dni zapora. — Rudarja Papež in Skorjanc na Pečovniku sta z različni tovariši na grozno surov način nspadla druge delavce in jih težko poškodovala. Skorjanc bode sedel 3 leta, Papež 1 leto, drugi knapi pa od 3 tednov do 5 dni.

Strela je udarila v poslopje posestnika Rola v Ledeniku v sl. gor. Gospodarsko poslopje je popolnoma pogorelo. Komaj da so živino rešili, vozovi in orodje pa je pogorelo. S pomočjo sosedov so v velikem trudu stanovalno hišo rešili. Škoda je velika. — Tudi je udarila strela v hišo posestnika Georga Kosa v sv. Trojici. Stanovalna hiša, gospodarsko poslopje s krmo, vozovi, orodjem in vsemu drugemu je popolnoma pogorelo. Le pridno delo požarne brambе je rešilo sosedna poslopja. Kos ima škodo za 3 600 K, zavarovan pa je le za 1.200 K. — V Arnfelsu je strela dvakrat udarila. Prvič je udarila v prešno poslopje Schönbornovih goric, pa k reči ni vnela. Delavci so komaj smrti ušli. Drugič pa je udarila v stolp farne cerkve. K sreči tudi tukaj ni vnela. Bog nas obvari hude ure!

Uboj. Iz sv. Marka pri Ptuj se nam poroča: 21. t. m. po noči so ubili zločinci 27 letnega Janeza Kranjc; sveda z orožjem, ki je zdaj pri fantih v navadi, z nožem. Uboj se je zgodil pri znanemu g. F. Guiošek v Stojncih pri oknu spalne kamrice njegove hčerke Pepike. Lepa klerikalna izgoja. Mati morilca je sama prinesla nož iz hiše in ga orožnikom izročila. Zdaj ga pač ne bode mogla zagovarjati kakor v Hajdini.

Kradla je služkinja Ida Fischer v Mariboru. Vzela je svoji gospodinji g. Prosch 360 K in jo potem neznano kam pophala.

Izgini je krojač Gärtner iz Johannesberga pri Mariboru. Pravijo, da je na duhu bolan.

Utonil je v Voglini 11 letni učenec Joh. Rebrnak.

Otrok je zgorel pri zadnjem požaru v okolici sv. Urbana pri Ptuj. Ošetu otroka je šele pred kratkem hiša zgorela. Zdaj je bil na stanovanju in je postal zopet ogenj, v katerem je našel njegov otrok smrt.

Mrlica so našli v bližini Maribora v Dravi. Mrtvec je okoli 20 let star.

Grozno! V Absberga pri Čmureku je padel neki dojenček iz ziboljke. Slučajno je prišla svinja tja in je našla ter ogrizla otroka tako hudo, da je umrl.

Zmešalo se je strojovodju Aleksandru Ledwnka v Mariboru.

Tatovi. V Mariboru so zaprli mesarja Rotterja, ker je nekom tovarišu 180 K ukradel. Nadalje so zaprli tesarja Kurniga, ki je ukradel fabrikantu Pirklo kolo.

Nesreča. Špenglarski pomočnik Franc Cucak v Mariboru je v vinjenem stanu ob Dravi padel in si prizadel na glavi in roki tako težke rane, da je umrl.

Iz Koroškega.

Koroške dopisnike opozarjamo zopet, naj vedno pravočasno dopise pošiljajo, ker jih drugače ne moremo objaviti. Uredniški zaključek je vsako sredo opoldne.

Grafenauer, poslanec in orgljar je v državni zbornici zopet govoril. Imel je lep uspeh, kajti vsa zbornica se mu je — smejala. Pečali se bomo s tem govorom še prihodnjič.

Zgodovino 17. regimenta, ki stoji zdaj v Celovcu, bodejo v kratkem objavili. Ta regiment je bil leta 1.674 ustanovljen in bode zgodovina torej gotovo zelo zanimiva.

Požar. Iz Gutštajna se nam poroča: 18. t. m. zvečer ob pol 11. uri je začelo goreti pri g. Al. Husar v Gutštajnu. Ogenj je bil grozovit. Ves trg je bil v veliki nevarnosti, kajti v 5 minutah sta bila hiša in gospodarsko poslopje v plamenih. Požarna bramba je bila takoj na lici mesta in je težko ter pridno delala. Ogenj je trajal celo noč. Požarna bramba je delala celo noč do 4. ure dopoldne. Veliko ljudi je brez sredstev. Prosi se torej za milodare, ki naj se odpošljejo na uredništvo „Štajerca“!

Predzna tatvina. V Celovcu je razbil ob belem dnevu italijanski delavec Batista šipo izložbe urarja M. Grohar, vzel srebrno uro in sbežal. Tata so pa kmalu vjeli.

ni-
rov
len
rja
mi
ge
de
ad
la
e
i,

V vodnjak padel je v Federacijo pri Bel'aku
sinček kmeta Viliča. Otroka so potegnili
že kot mrliča.

Po svetu.

Zblaznel je duhovnik Straus v ameriški
Missouri. Prišel je kamenje metati in
streljati. Ubil je 8 oseb ter ranil 3.
Korak ga je potem ustrelil. Pred smrtjo
revel k sebi in je dejal, da je svojo
zasluzil.

Med zamorci in belimi Amerikanci je prišlo
k razen do krvavih bojov. Belci so obesili 5 za-
morci, ker so ti 2 bela ustrelili. 2 zamorca
skočila v strahu v vodo in utonila. Potem
se zamorci združili in šli proti mestu ter
vsa mesta belega. Vojaštvo prihaja na pomoč.
Veliki požar se je zgodil v vasi Zirl na
okrajem. Pogorelo je 167 hiš z vsemi postrani-
mi poslopji ter opravo. Dve osebi sta našli
v plamenih, 4 pa so težko ranjene. Po-
žarano je bilo tudi veliko živine. 1300 oseb
brez strehe, škoda pa je čez 1 milijon kron,
varovani so posestniki le za 600 000 K.

Rudarska smrt. V jami Lour pri St.
Francoskem so se razstrelili plini in
bili 8 knapov.

Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znano so izdane v proslavo cesarje-
vega jubileja posebne poštne marke. Mi
prosimo, da nam pošljete naši somišljeniki že
objavljene te poštne znamke. Za veliko število
teh znamk dobimo gotovo svoto denarja, ki se
bode porabila v napredne šolake na-
mene. Nabirajte torej jubilejske marke in po-
šljite jih uredništvu „Štajerca“.

Gospodarske.

Vojaštvo in kmetstvo gospodarstvo.

V teh vrsticah nam ne gre za politične vzroke, ki
bi govorili za in proti vojaštvu. Vsak pametno in lo-
jalno misleč človek bo prepričan, da je vzdrževanje bolj
ali manj močne vojske neobhodno potrebno in da bo
tako tudi ostalo. Ostalo pa bode to tako dolgo, kakor
dolgo bodo obstajale države, ki bodo morale svoje —
po večini gospodarske — koristi braniti zoper druge
države. Branijo pa jih lahko — hvala Bogu ne le z
orožjem; diplomacija ima veliko zaslobo pri svojih
pogajanjih, če se ve, da se opira lahko v slučaju na
močno, vedno pripravljeno vojsko. Mir se zagotovi v
prvi vrsti — kakor čudno se to na prvi pogled zdi —
s tem, da je vojaštvo vsak čas pripravljeno za vojsko.

Tudi ne maramo govoriti o raznih zahtevah, ki so
se stavile v zadnjem času večkrat in od raznih strani
in ki jih je tudi vojaška uprava priznava, n. pr. zahteva
po dveletni službi, glede dovolitve dopustov ob času
žetve za kmetijske posle i. t. d.; očitati hočemo samo
zveze med vojaštvom in kmetijstvom.

Naj se to zdi še tako malo verjetno, vendar se
mora priznati, da sta oba poklica v tesni zvezi in da
vplivata zelo drug na drugega.

Kmetijstvo daje domovini na leta in leta svoje naj-
boljše moči na razpolago, da jih lahko porabi za vojsko,
In z veseljem, iz odkritosrčnega, patriotičnega mišljenja.
Statistika nam pravi, da pripada več kot polovica vseh
vojaških oseb kmetiskim stanovom, zgodovina nas uči-
da sta cesar in dom vedno dobila najboljši, najpo-
gumnejši in najzvestejši vojaše iz kmetijskega stanu.

Kako vpliva vojaštvo na kmetijstvo? Splošno se
lahko reče, da koristi vojaška obveznost kmetom zelo,
a zanikati se tudi ne more, da jim na drugi strani tudi
precej škoduje.

Korist lahko spoznamo: Mlad fant, čegar ob-
zorje je bilo, predno je bil pozvan k vojakom,
zelo ozko, spozna pri vojakih svet, življenje in red.
Mladi ljudje pridejo vun v svet, spoznajo druge kraje
in dežele in se seznanijo s tovariši iz drugih stanov in
poklicov. Z eno besedo: razširijo si svoje obzorje. Če
se oziramo na razmere pri naših domačih polkih, po-
tem vidimo že pri onih naših garnizijah, ki leže na jugu
naše domovine, da spoznajo naši otroci dežele, šege in
običaje, ki jih brez vojaštva pač ne bi imeli nikdar, ali
pa zelo redko priliko proučevati.

Ali tudi strogo vojaška disciplina, skrb za red in
navsezadnje večkrat potrebni veliki napori lahko ugodno
vplivajo na izomiko in izobrazbo mladega vojaka,
utrdijo mu značaj, voljo in energijo. O vseh teh ko-
ristih nam pač ni treba še dalje govoriti, ker so preveč
očividne.

A ravno te koristi delajo tudi veliko škodo, ki se
opazi posebno pri sedanjih razmerah v kmetijstvu.
Marsikateri mladenič, ki ni imel doma upanja, da bi
prišel na svoje posestvo se ne vrne več na kmete.
Spoznal je življenje v garnizijskih mestih, ugaja mu in

zato se ne mara več vrniti na deželo. Mislijo si, da si
bodo s tem, da spremenijo svoj poklic, popravili svoje
glatno stališče, hočejo v tovarne, iščejo službe pri že-
leznicah, v trgovinah i. t. d. Sami pravijo, da so spre-
menili svoj poklic, da bi si zboljšali svoje glatno sta-
lišče; večkrat pa je tega kriva samo domišljavost, ki je
nastala iz tega, da so spoznali nove razmere in pred
vsem mesto: sramujejo se, da bi postali zopet »kmečki
hlapci«.

Mnogo se je že pisalo o tem, da je stara, dobra
in častna beseda »kmet« postala v zadnjem času — po-
sebnost med kmeti samimi — tako neprijetna in da se
je kmetje sami sramujejo. Nič ne bo več biti »kmet«,
ampak zvejo se »kmetovalec«, »posestnik«, »ekonom«
in kar je še več takih imen. Kakšen je gospodar, tak
je tudi hlapec. Nobeden ne bo več biti »kmečki hlapec«
in se tudi ne tako imenovati. To staro, častno ime se
opiše na razne načine. Najbolj je prijetno ime »kme-
tijski delavec«. Značilno pri vsem tem pa je, da se
beseda »hlapec« navadno opiše z besedo »delavec«. To
pa vsled tega, ker je socialna demokracija znala nare-
diti ime »delavec« zopet častno in mu priboriti pri-
znanje.

In v tem, da je vojaštvo spravilo ob čast službo
hlapcev, tiči v sedanjih razmerah velika škoda za vse
kmetijstvo. Sedaj pride naloga naših zastopnikov, da to
škodo odpravijo.

Ali kako pa?
V naslednjih vrsticah hočemo pokazati pot, ki bo
mogoče peljala k našemu cilju in po kateri se bode
mogoče dalo še kako drugače koristiti našemu kme-
tijstvu.

V prejšnjem delu te razprave smo pokazali, da se
mnogi kmetijski delavci, posebno hlapci, po odsluženih
vojaških letih ne vrnejo zopet domu, ker se — vsled
različnih vplivov in iz različnih vzrokov, sramujejo svo-
jega poklica. Ta neugoden vpliv vojaškega poklica bi se
moral odpraviti. To pa bi se lahko zgodilo le na ta
način, če bi se fantom vcepilo prepričanje, da je tudi
delo in poklic hlapca častno. V tem oziru bi lahko zelo
ugodno vplival primeren pouk in primerna vzgoja. Od
vojaške se seveda ne more zahtevati, da bi poskrbela
za to, da bi se v mladih vojaki vzbudilo veselje za
kmečki stan. To spada v šolo, v družino.

Ustvarila pa bi se lahko institucija, s katero bi se
lahko med časom vojaške službe gojili v vojaki — sicer
le neposredno — kmečki stanovski ponos.

Avstrija bi si v tej stvari lahko vzela vzgled na
drugih državah, posebno na Rumunski.

Tukaj menimo kmetijske večerne tečaje pri vojaki.
S takimi bi se lahko na eni strani povzdignili kmečki
stanovski ponos pri vojaki, na drugi strani pa bi se
vojaški lahko tudi poučili v pametnem obdelovanju po-
sestva in lahko bi se seznanili z marsikaterim novim
načinom pri gospodarstvu.

Umljivo je, da ne moremo zahtevati od vojaške
uprave, naj poleg tečajev in iz različnih vzrokov še
za kmetijsko izobrazbo vojakov. Tudi politični vzroki
pri nas tega ne bi dopuščali. Kar je mogoče na Ru-
munskem, to pač pri nas ni ravno mogoče. Ali tudi te
razmere bi ne bile nobena resna ovira, če bi se vpra-
šanje večernih poučnih tečajev pri vojaštvu za resno
vzelo in primerno vpoštevalo.

Šlo bi mogoče na sledeči način:

Trenutno draginjo živi v mestih, o kateri se toliko
govori in o katere vzrokih nam pač ni treba govoriti,
čuti pred vsem gotovo tudi vojaška uprava, ki mora
skrbeti tisočim in tisočim na dan za živč. Tukaj pa bi
lahko začeli s tem delom. Vojaška uprava bi gotovo
privolila, če bi bilo za vsako garnizijo primerno veliko
zemljišče na razpolago, na katerem bi se lahko vsaj
deloma oni prideli dobili, ki jih potrebuje uprava vsak
dan. Gotovo bi se vojaška uprava tudi ne branila neka-
terih pogojev, če bi se ji zadržilo in dalo zagotovilo, da
pri tem ne bo trpela vojaška izobrazba.

Ti pogoji bi bili nekako sledeči:

1. Za sredstva pri gospodarjenju: delavske moči,
seme, gnoj i. t. d. mora skrbeti vojaški erar.

2. Z zemljiščem se mora gospodariti po modernih
nazorih in pametno. Določeni gospodarsko izobraženim
vladnim osebam (potovalnim učiteljem i. t. d.) se mora
pustiti potreben vpliv. Potrebna dela bi se lahko — z
oziranjem na veliko število delavskih moči, ki so na raz-
polago, opravila ob času, ko bi vojaška služba s tem
ne bila prikrajšana in ne imela škode. Moštvo bi imelo
s tem delom gotovo veselje, tako da bi se jih mnogo
radovoljno oglasilo, ki bi v prostem času delali. V
vsaki garniziji se bo menda tudi našel kak častnik ali
podčastnik, ki bo lahko delo nadzoroval, razdelil in
vodil. Kmetijsko izobražene učne moči bi ga morale pri
tem podpirati in skrbeti tudi za teoretično izobrazbo
vojaštva (pametno gnojenje in krmiljenje, gojenje in
oskrbovanje rastlin). V teh vzornih gospodarstvih bi se
morale gojiti tudi druge stroke kmetijstva, ki za vojaštvo
samo nimajo direktne koristi, ki pa imajo drugače za
kmetijstvo velik pomen (n. pr. hmeljarstvo, vino in
sadlerija).

Ni treba dvomiti, da bo, če se bo vsa stvar pa-
metno začela in primerno izvedla, imelo gospodarstvo
veliko korist od tega. To pa na dvojen način.

1. Vojaki, ki bi prišli z dežele, bi imeli dovolj
prilike, da bi videli pametno gospodarstvo in da bi pri
njem tudi sami sodelovali. Z bogatimi izkušnjami bi se
vrnili v domovino in tam bi jih lahko izbrili prakti-
čno.

2. Ti vojaki se z vojaško službo ne bi odtujili svo-
jemu poklicu, ampak bi se nanj priklenili še z močnej-
šimi vezmi. Gotovo bi bilo tudi dovolj prilike, da bi se
vzbujala stanovska zavest vojakov, in zanimanje za kme-
tijske organizacije.

A tudi vojaški erar bi imel velik dobiček, ki bi se
lahko izrazil v številkah.

Vpraša se le, kedo naj da vojaškemu erarju ta
zemljišča na razpolago. Država in posamezne dežele.
Izdatki za to bi ne bili preveliki in bi kmetijstvu gotovo
toliko koristili, kolikor različne kmetijske šole, subven-
cije i. t. d.

Ni naša naloga in tudi ne spada v okvir tega
spisa, da bi natanko naštevati stroške, ki bi jih povzro-
čilo to podjetje in da bi podali natančen načrt te orga-
nizacije. Na vsak način bi prinesla velike koristi. Tudi
bi se dalo s tem lahko poskusiti v jedni ali drugi gar-
niziji, ki ima vojaštvo iz pretežno kmetijskih slojev.

Če smo s temi izvajajni opozorili merodajne kroge
na to zadevo, smo dosegli svoj namen. Sedaj pa je
naloga poklicanih zastopnikov kmetijstva, da to vpra-
šanje preštudirajo in storijo potrebne korake.

K.

Štiri poglavitne reči pri zatiranju peronospora.

1. Peronospora ne nastopi vsako leto ob istem času.
Lahko nastopi že v maju ali tudi še le v septembru,
kakor hitro sta dana oba pogoja skupno, da lahko
vzklijejo njene troske, namreč toplota in mokrota. 2. Pe-
ronospora se ne prime samo listov, ampak tudi grozdja
in tako uniči večkrat celo trgatve. Zato moramo gledati
na to, da tudi grozje pošteno oskropimo. 3. Pero-
nospora ne odmrne ravno lahko. Kdor misli, da bo letos
malo ali nič peronospora, ta se moti; lani je sicer na-
stopila manj hudo. To pa ne sme zapeljati nobenega
vinorejca, ker sicer zna zgubiti velik del trgatve. 4. Lju-
dje ali ne vedo ali pa ne pazijo dovolj na to, da me-
šanica iz galice in apna ni zdravilo za osmojene trse,
ampak ea samo zabrani, da se trs ne osmudi. Če se le
potem skropimo, ko je peronospora že nastopila, potem
je prepozno. Ker peronosporine troske ne odmrjejo,
ampak vsako leto le čakajo na ugoden čas, namreč ko
je ureme toplo io mokro, zato se naj ravna vsak vino-
rejec po pravili: prvi skropim maja, drugi v začetku
junija, potem pa, kadar bo potrebno. Stori, kar moraš
in potem naj pride, kar hoče. S tem si prihraniš oči-
tanje, da si si sam zakrivil škode na blagu in premo-
ženju.

Goričan.

Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor ra-
zume in ceni našo nalogo, kdor ni naprednjak le
na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti
član našega

tiskovnega društva

(Pressverein).

Vsak član tega društva ima posoditi društvu
10 deset kron, ki se vrnejo in ki se tudi
obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen,
temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo
ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa
vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah).

Društvo ima namen, zagotoviti gospo-
darski, denarni temelj „Štajerca“, povečati list
čim bolj, da zamore odgovarjati vsem zahtevam
čitateljev, izdajati vsako leto „Štajerčev
koledar“, ki bode nudil več koristnega in za-
bavnega čitiva kakor vsi drugi koledarji, —
sploh ima naše tiskovno društvo namen, de-
lati za izobrazbo, poduk, gospodarsko zbolj-
šanje, delati za osvoboditev ljudstva
od zatiranja in bede. Vsakdo bodi član,
kajti izobrazba edino nas dovede do boljše bo-
dočnosti.

Na delo!
Vodstvo tiskovnega društva „Štajerca“ v Ptuj.

Listnica uredništva in uprav- ništva.

Opozarjamo zopet, da je uredniški zaključek v
opoludne. — Naročniki v Zel. Kaplji in St. Vidu
pri Ptuj: Prosil si pošto, da dostavi list redno! —
F. Guček, Merbeck: Plačano do 1./12. 1908. — J. K.
Ormuž: List se redno odpošilja. Vprašajte na pošti. —
S. V. Trbovlje: Velja isto.

Loterijske številke.

Gradec, dne 13. junija: 81, 80, 2, 52, 14.
Trst, dne 20. junija: 48, 41, 76, 56, 36.

Dobrotanju človeštva služita apotekarja Thierry-balm in
centifolij-mazilo, o katerih izborni pričajo stotera zahvalna pisma.
Ta dva nesrekoživa, svetovnoznana sredstva, ki se nikdar ne
pokvarita, donajša skoraj vedno pomoč. Imejte ta sredstva vedno
doma ter branite se enakih ponaredb, ki so kaznivo in brez
črednosti. Thierry-balm 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 6 K.
Centifolij-m zilo 2 dozi K 3 60 se prave dobila v apoteki pri angeli-
varu A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.
Razočarani so vsi o lahki in sledljivi rabi splošno hvale-
nega tekočega „Girine-Olwachswiche“ za parket in linolej, samo

dvakratna raba na leto potrebna; drugače se le izbrše in tla so brez napake ter se dajo umiati.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Jurišič v Pakracu. Opozarjamo na njene izdelate in jo najtopleje priporočamo.

Prepozno oridate v delu kakor k rendez-vous, ako nimate dobro ideje ure. Marsikatero sitnost bi si prihranili, ko bi vedeli, kakšno je ura bila. In tako lahko predele do dobro ure! Pišite le pošto, karto na firmo: Avstrijska eksportna družba za ure Dunaj-Westbahnstr. 17 ter si naročite za K 8— krasno srebrno Gloria-uro za gospode (glej inzerat!) za katero se 3 leta pisмено garanta.

Promet raspoložljive trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomislite li na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupcem pravčasno ugodno. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, harvi in muštru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladiščnih o registrov. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavskih moči je v tej zalogi potrebno. Raspoložljiva hiša Haas Konrad vseljuje zdaj 200 oseb; njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Haas Konradovega koledarja, katerega dobijo vsi kupci te firme zastoj in poštino prosto.

Tvrda Karl Koolan tovarna za suknjo, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu prične ravnokar raspolagati nove vzorce obilnega sklada letne robe za gospode in gospe. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpolčko firmo obrne ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

50000 ur gratis katalog dobi vsak čitatelj tega lista od svetovnoznane zaloge ur in zatega blaga Max Büchel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/27 čisto zastoj in poštino prosto. Kore-spondenčna karta z natančnim naslovom zadostuje.

Mestna posredovalnica za službe in posle v Ptuj.

Odprte službe: dekle, kuharice, blapci, dekle za vse, kucijaži, natakarike, hišnje, služkinje, kolarski pomočnik.

Službe iščejo: graščinski kolar, kontoarist. Več se izve na rotovžu I. nadstr. desno.

Častna izjava.

V „Narodnem Listu“, katerega urejum, z dne 23. marca 1908, števil. 13. je izšel pod napisom „Velikonedeljski oskrbnik Flucher v preiskavi“ članek, v katerem so se očitala g. Iv. Flucherju, oskrbniku komende nemškega viteškega reda, nečastna dejanja in zaničljive lastnosti in mišljenje. Podpisani Vekoslav Spindler kot odgovorni urednik „Narodnega Lista“ odkrito obžalujem, da sem objavil ta sestavek, v katerem so bila vseskozi neresnična in samo domnevana očitanja in graje in prosim zato g. Flucherja s tem javno oprostčenja.

Vekoslav Spindler.

Častna izjava!

Škocijan v Junski dolini. Jaz podpisani Janez Picej, Farjanov sin v Horcah pri Škocijanu obžalujem, da sem dne 14. junija t. l. v. Majerjevi gostilni gospoda učitelja Alojzija Koča razžalil s tem, da sem ga imenoval z nedostojnimi priimki. Prekličem to in prosim gospoda učitelja A. Koča za odpustčanje in obljubim, da ga ne bom žalil več na nobeden način. Zahvaljujem se mu tudi, da mi je dobrosrčno prizanesel gotovo kazneni stem, da je imaknol proti meni vloženo tožbo in rad sem pripravljen poravnati vse stroške.

Joh. Picej.

Mojster (Platzmeister)

zmožen v vsej lesni stroki in rabljiv i za pismo se sprejme pri g. Franz Cleinschich v Twimbergu. Istotako se sprejmejo delavci pri ogilju (Kohlenbrenner).

Garantirano pristno naravno vino

Namizno vino, rdeče 18 kr.
Namizno vino, belo 20 „
Bizelski burgunder 26 „
priporočila za oddajo v sodovju od 56 litrov naprej
Otto Kuster, Celje. Vinski ket v velikem hranilnem posloju.

Čevlje!

Priporočila svojo veliko zalogo vsakovrstnih obuv, kakor moških, ženskih in otroških čevljev domačega in tovarniškega dela po vsakovrstni ceni. Vse to se dobi in kupi pri gospodu Ivan Berna, Gospodska ulica št. 6 v Celju.

Mestni urad Ptuj.

Št. I. 4651.

17. junija 1908.

ODREDBA

finančnega ministerija sporazumno z notranjim, pravosodnim in trgoviniskim ministerijem od 24. aprila 1908. d. z. št. 83, s katero se prepove občinstvu rabo prejšnje avstrijske denarne veljave v prometu trgovcev in obrtnikov:

Z ozirom na neprimliko, ki nastajajo z rabo prejšnje avstrijske veljave poleg današnje kronske veljave v kupčijem prometu z občinstvom in na marsikatero tozadnevno zlorabo se z razm. na cesarsko odredbo z dne 21. sept. 1899, R. G. Bl. Nr. 176 III del, s katero se je vpeljalo kronsko veljavo s 1. januarjem 1900 kot izključno deželno veljavo na mestu prejšnje avstrijske veljave, računanje v avstrijski veljavi v prometu trgovcev in obrtnikov prepoveduje. Tudi se odedoj ne sme omeniti cene v avstrijski veljavi na računih, cenikih, fakturah, tarifih, naznanilih, javnih oglasih kakor tudi ne v izložbah, oknih, na razstavah, sejnih itd.

Kdor to prepoved prestopi, se kaznuje v zmislu določb min. odredbe z dne 30. sept. 1857 R. G. B. Nr. 198. Ta odredba stopi s 1. julijem 1908 v veljavo.

Klein m. p. Bienert m. p. Korijowski m. p. Fiedler m. p.

To se daje javnosti na znanje.

Zupan:

Jos. Ornig.

Malo posestvo

10 do 11 oralov velko, obstoječe iz njiv in travnikov, zidana hiša, gospodarsko poslopje še skoraj novo, lepi vinski hlevi, pri hiši 3 lepi vrtovi za zelenjavo, veliko dvorišče, posebno primerno za gostilničarja ali za gospodarstvo v mlekom. Več izveš pri posestniku g. Regula v Celju, Ringstr. 4.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN.
STÄRKE DEM SCHWACHEN.

kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

577

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija).

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelj!

1 kg. sivih šišanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg. najfinjših, snežno-belih, šišanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flauma (Dau-nen) sivoga 6 K 7 K; b. lega 10 K; najfinjši prsi 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhet, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 8 glavnima blazinama vsaka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim, sivim, t. ajnim in flavmstnim perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; daune 24 K; posamezni tuhetni 10, 12, 14, 16 K; glavne blazine 3 K, 3.50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar ne doprde denar nazaj. Š. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

MLIN

4 pari kamenja in enim volcom na zmerni vodi. Mlin, hišno poslopje in štala, vse zdano, vse dobro obdržano, 6 oralov zemlje blizu Maribora se po ceni hitro prodaja. Kje pove upravištvo „Štajerca“.

„Pressboden“

iz dobro posu enega mescenovega lesa, ravnosko 16 polov-njakov dobega 1907-vina iz lastnih goric se prodaja pri g. Albertini Koller, Ptuj, Herren-gasse 27. 461

Delavke

dobijo trajno in dobro plačano delo v fabriki užigalnega blaga (Zündwarenfabrik) Maria-Rast pri Mariboru. 389

Parket in linolej,

elegantno, trajno in umivalno, vzdržuje se od 1901 hvaljena Cirine-Olwachswichs. Raba „dona“ vna in stedi-na. Steklenica po K 3— in K 1 70 se dobi povsod. Edini izdelovatelj J. Lorenz & Co., Eger na Češkem. 406

Kovač

od 18 let naprej se sprejme za plinaro (Gaswerk) mesta Ptuj. 465

Posestvo

se prodaja, koča z 2 stanovanji, hiša, kuhinja, prikljet in zadnja hiša ter skedenj, 3 svinjske stali iz hrastovega lesa, novo, s ceglom krito, lepi sadonosnik, 3 joha zemlje blizu hrama. Proda g. Genevova Kamenički, spedenji Breg pri Ptuj št. 104 (blizu Tornisa).

Učenec

za vozno in podkovno kovač-nico se sprejme 14 do 15 let star, ki zna čitati in pisati. Učnega denarja ni. Vsi drugi pogoji ustmenno ali pisмено pri Fr. Kleinbrodt v Vojniku pri Celju. 458

Učenec

iz dobre hiše, priden, pošten in z dobrimi spričevali nemškega in slovenskega jezika zmožen, najde službo v trgovini Brata Slawitsch v Ptuj.

Trgovski pomočnik

izkušen v stroki z mešanim blagom, dobri in hitri delavec se sprejme v mešani trgovini G. Kaiser v Monsbergu.

Ne okušaj, dokler ni vode zraven!

80%

Jesihova esenca,

bela in rdeča s katero se pripravljajo najokusnejše jedi in jesih za vkuho. 1 Liter velja 2 kroni.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80%, je-sihove esence z 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izvrsten jesih je gotov.

Namizno in bučno olje 1 liter 70 in 80 kraje

Zaloga pri

R. Bračko,

trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.

Prilična prodaja!

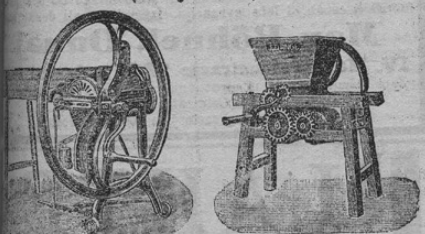
Prodaj svoj **umetni mlin**, zvezan z žago na dile in kovačnico, zelo krepka vodna moč na reki Labudski (Lavantfluss), 15 minut od železnice. Nadalje drugo posestvo na istem potoku, kjer je dobiti istotako krepka vodna moč. Nadalje gospodarsko posestvo, 3 minute od železnice, 50 oralov zemlje z stavbiščem za kolodvorsko restavracijo. Vse z „fundus instructus“, tudi vsako posestvo samo. Vpraša se pod „Gute Existenz“, poste restante, Lavamünd, Görzsko.

Na prodaj

ročna velika stiskalnica, za vsako graščino
abo. Več se izve pri upravnistvu „Štajerca“.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
fabrika kmetijskih in vinogradniških
mašin

Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

poroča najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje
rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, re-
ter za koruzo, sesalnice za gnojnice, trijerje,
roje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje
landschlepp- und Pferdeheuren) za mrvo obračati,
troj za košnjo trave in žitja, najnovejše gleisdorfske
mline v kamenitih valčkih zacinate, hidravlične
rese, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck
Hefelpresswerke) patent „Düchschert“, dajo
preč tekočino, se dobijo le pri meni. Angleske nože
stahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in
garancijo. — Cenik zastoj in franko. 433

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zahtevajte

zastoj, da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 1000 slikami.
Slika 1/2 nat. velika

Garancija več let

Vsako ne breznapačno blago se vzeme
pri polni svoti nazaj.
Nr. 365 Srebrna dam-
ska remontoar gold. 3 50

Nr. 322 Srebrna remontoar
za gospode gold. 3 50

Nr. 337 Srebrna anker 15 kamenjev
gold 5. dvojni
mantelj gold. 6 50

Nr. 341 Srebrna anker dvojni mantelj
15 kamenjev, no 7-9 50
sebo močna gold.

Anton Kiffmann
največja zaloga ur srebrnega in zlatega
blaga. Ekspert v vse dežele.
Marburg. P. I. Štajersko.

Sukna

humpolečki lodni, sukno
za salon obleke in modno
sukno za obleke

prporoča

Karel Kocian

tovarna za sukno

v Humpolci

Vzorci brezplačno. Tovar-
niška cena.

Domača pijača

narejena z „Mostin“ da izvrstno pijačo in je
najboljše nadomestilo za pristni sadni most. „Mo-
stin“ je sestavina naravnih substanc in vsled
tega neškodljiv ter vpliva ta pijača na človeka
ož vlijajoče in pospešuje prebavo. 300 l. te pijače
narejene z „Mostin“ stane 4 gld. 80 kr. „Mostin“
se dobi pri Janezu Posch, špecerijska trgo-
vina, Maribor, Koroška ulica 20. — Poštna
razpošiljatev vsak dan. — Svri se pred pona-
redbami.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Rane

vsch vrst naj se varu-
jejo skrbno pred vsako nečistostjo,

kajti vsled te postane lahko najmanjša rana nevarna in ve-
lika. Že 40 let sem se rabi omekajočo Pragerke domačo
žavbo kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane,
zmanjša vnetje in bolečino, vpliva hladilno in pospešuje
sploh zdravljenje.

razpošilja se vsak dan
1 cela doza 70 vin., 1/2, 50 vin. po pošti
proti nap. ej-plačilu 3 K 16 vin. se pošlje
franko 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na
vse avstro-ogrske šlacije.

Vsa dela zavrtkov imajo postavno varstveno
znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni ličarant.

Apoteka „zum schwarzen Adler“

Praga Kleinesse, Ecke der Nerudgasse No. 209.

Skladišče v apotekah Austro-Ogrske.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zdaj
kron
8.—

Za birmo!

Preje
kron
20.—

Visoko moderna rement. Gloria
srebrna ura
za gospode!

Preje
K 20.—
Zdaj
K 8.—

3 leta
pismeno
garancija

3 leta
pismeno
garancija

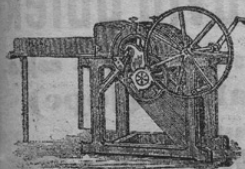
Ta imenitno izdelana ura pose-
diše srbno izkušeno, v kamenju
idolito kolese, 3 krasno gravirane
pokrove in „Springdeckel“, ter
prodamo to uro za K 8.— s se-
kundnim kazalcem K 9.—
Pošle se po povzetju.

Avstrijska eksportna družba za ure
Dunaj—Westbahnhof 25.

Tisočero priznanj!

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

prporoča izboljšane
vitale (Güpel)
mlatilnice

z najnovejšimi te-
čaji (lagerji), lahko
tekoče. Dalje stroje
za rezanico de-

lati, trijerje in mline za šrot.

Kupci se postavi vsak stroj na njegovo železnično po-tajo vozne
prosto. Prodaja se tudi na obroke, ceniki se pošljejo poštine
prosto in zastoj.

Lastna zaloga v Mariboru v Vikringhof ulici.

Priznано najboljše

sejalnice vnovič izboljšane sestava
„Agrikola“,
jeklene pluge, brane, valjarje,

kosilnice za travo, deteljo in žita,
obračalnike, stroje za grabljenje sena in
žita, stiskalnice za grozde in sadje,

hidravlične stiskalnice,
stroje za mečkanje in robkanje grozja,
mline za sadje, škropilnice za trte in druge
rastline, stroje za sušenje sadja in sečivja,

vrtilne pumpe za gnojnice,

stroje za usnjenje žita, trijerje, stroje za robkanje korus, stroje za rezanico s patentovanimi tečaji, prirojenimi na
koleharni masanje, da jih je možno goniti povsem lahkom, stroje za parjenje krme, peči za štedilne kotle in vse druge
kmetijske stroje izdeluje in razpošilja v največjih, odlikovanih sestavih

PH. MAYFARTH & Co., DUNAJ 21 Taberstrasse št. 71. 1060
delavcov.

tovarna kmetijskih strojev, livarne in parne fužine.

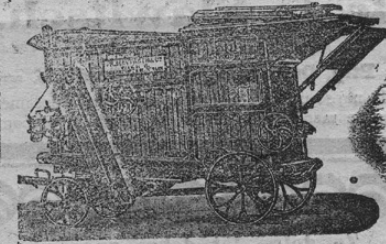
© izkovan z nad 600 letnimi srebrnimi kolajznami i t. d.

Glavni ceniki s podobami brezplačno.

Zastopniki in preprodalci se iščejo.

mlatilnice

s patentovanimi tečaji, priro-
jenimi na koleharni masanje
(Rollen-Ringschmiedlager, rečne na vrtel in motorne,

vitlje za vprežno živino,

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu raču-
nu št. 808051
pri č. kr. po-
stno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8-12 ura.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

prporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Vozički otroke

v novi veliki trgovini

200

Johann Koss v Celju

na kolodvorskem prostoru

se dobivajo že od	gold. 6 ⁵⁰	naprej
druge sorte po	7 [—]	"
trete "	8 [—]	"
četrt "	9 [—]	"
pete "	10 [—]	"
in z fedrami po	12 [—]	"

Za finejše sorte se naj zahteva posebni cenik.

Styria-bicikelni

Novi modeli 1908.

Cena za gotov denar:
„Styria“-bicikelni K 140. 160 (fino cestno kolo) najfinejša cestna kolesa K 180—200 isto K 240—280.

(Halbrennmaschinen) s patent Styria-Glockenlager.

Že rabljene, toda še prav dobre bicikelne po 30, 100 K. Po ugodnih pogojih prodajava samo zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesecnemu plačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje vsakomur, ki misli bicikel kupiti, se pošlje cenik. Styria-bicikelni so dandanašnji najimnitnejši fabrikati, in največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelnov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmüntel).

Brata Slawitsch,

generalna zastopnika za okraje

271

Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.

Naročila naj se pošljejo na naslov, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in ne prodaja privatnim osebam.

Že dolgo let dobro znani stroji vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijezi, čistilnice za žito, mlatiline, vtili, luščilnice za kurzo, škropilnice za trnje, mlini za sadje, mlini za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlini za golanje, stroji za rezanje repe, slamoreznice, kotli za kuhanje, klaje, sesalke za vino, pipe sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, škropilnice za gnojnice, vodovodi, železne cevi, svinečne cevi, gumijevе cev, konopljenе cev, priprave za hladilo, omare za led, mlini za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni stroji, priprave za petrolej, železne blaginje, železno pohištvo, namizne tehtnice, stebirsko tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, tehtnice na drog i. t. d., po-transke komade za vse stroje, četudi niso bili pri meni naročeni; kose za slamoreznice iz 1-a jekla po znižanih cenah.

Vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke.

Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno in franke; dopisujejo se v slovenskem jeziku.

Prekupi in agenti zaželeni

Ivan Schindler, Dunaj

III. Erdbergstrasse 12.

293

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznanje. Stane poštnine prosto na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIČ

590

lekarnar v Pakracu šte. 200 v Slavoniji.

Same pravi je le

Thierry-balzam

z zeleno nuno kot znamko. Najmanj se pošlje 12/2 ali 6/1 ali patent potna družinska steklenica K 5[—]. Zaboje zastoni.

Thierry centifolij-mazilo

Najmanj se pošlje 2 doze K 3-60. Zaboje zastoni. Povsodi priznana kot najboljša domača sredstva proti bolečinam, pečenje v želodcu, krču, kašlju, hripavosti, vnetju, ranami itd. — Naslov za naročbe in denar:

A. Thierry, apoteka k angelj-varuhu v Pregradi pri Rogatcu.

Zaloge v največjih apotekah.

297

Svilne robce

Volneno blago

Druk od firbarja

Cajge in satene

Platno belo in pisano

Štofe in kamgarn

Srajce in kravate

kupuje večina

201

samo v ta novi veliki trgovini

Johann Koss v Celju

na kolodvorskem prostoru.

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,

vinom in žganjem

v Poličanih

prilporeča p. t. občinstva svoje bogato zalogo izbornega špicerijskega blaga, kakor fine parne meke, vinberle, cibabe, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.

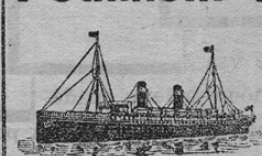
Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna narutna vina en gros in dobro pravo žganje en gros in en detail.

Potnikom v Ameriko

prilporeča

generalna agentura

AMERIKANSKE

in White Star-Linije

najhitrejo vožnjo prek Basel - Paris - Cherbourg-New-York, 2 odhoda v tednu, hrana že v Baselu prosta, z velikanskimi in varnimi parniki teh linij, prevoz od Cherbourg-New-York v resnici 5¹/₂ dni, do 6 dni. Vsa potrebna in natančna pojasnila daje radovoljno in zastoni:

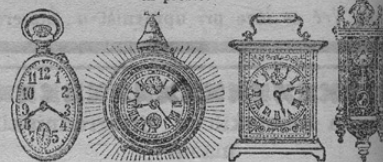
Generalna Agentura

Im Obersteg & Co. 28 Aeschengraben Basel (Švica.)

292

5000 ur zastoni

katalog pošljem vsakomur brez plačila zastoni in prosto.

	kron		kron		kron		kron
Rosk. pat.	3 [—]	Budilnica	2 ⁴⁰	J. budilnica	6 [—]	Ura na po-	12 [—]
Sreb. Rosk.	6 [—]	Svetla.ifer.	3 [—]	„Schlagw.“	8 [—]	delj 70 cm.	7 [—]
Zel. b. Ros.	7 [—]	Stolp. zvon.	5 [—]	Godba	10 [—]	Stolp. zvon.	7 [—]
Sreb. dvojni	8 [—]	kuhinj. ura	3 [—]	6 valčkov	12 [—]	Z budilnice	12 [—]
mantelj	8 [—]					Z godbo	12 [—]

Original Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalia, c. l. izkušeno, od K 13[—]; srebrne in zlato blago po originalnih fabriških cenah. 3 leta garancija. Izmenjava ali denar nazaj.

Max Böhnell, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27 v lastni hiši. Zapriseženi cenilci in strokovnjaki. Največja in najstarejša trgovka Osnovana l. 1840.

5000 slik-katalog zastoni in poštnine prosto.

PLAHTE (Prtiči)

iz domačega platna po gold. 1³⁰

iz močne debele kontenine 1²⁰

iz tirolskega platna 1⁵⁰

v novi veliki trgovini

JOHANN KOSS v Celju

na kolodvorskem prostoru.

Brata Slawitsch

v Ptuj

prilporečata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K
Singer Medium	90
Singer Titania	120

Ringschiffchen 140

Ringschiffchen za krojače 180

Minerva A 100

Minerva C za krojače in čevljarje 160

Howe C za krojače in čevljarje 90

Cylinder Elastik za čevljarje 180

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 kraj. carjev.)

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Velika zaloga gotovih oblek

za otroke vsake starosti iz štofa in cajga, ženskih jaken (jopc)

štufaste in

moških oblek

hlače iz cajga in štofa zelo po cen.

v novi veliki trgovini

JOHANN KOSS v CELJU

na kolodvorskem prostoru.